

סדר מועד | מסכת מועד קטן י"א"ז | שבת פרשת משפטים | כ"א"ז שבט תשפ"ב (29-23 ינואר 2022)
Seder Moed | Masechet Moed Katan 11-17 | Shabbat Parashat Mishpatim | 21-27 Shvat (Jan. 23-29)

Daf 11: INTERMEDIATE DAYS OF THE FESTIVAL

דף י"א: צורכי המועד

It is permitted to prepare food items during *Chol HaMo'ed*. As such, it is permissible to pick fruit to eat. It is also permissible to purchase foodstuffs in a store. On *Chol HaMo'ed*, it is permissible to repair appliances used to prepare or preserve food. For example, a person is permitted to repair an oven in which foods are cooked, or the refrigerator in which food is kept.

The *Chachamim* said: On *Chol HaMo'ed*, it is also permissible to repair certain objects that do not relate to eating if they need to be used during the holiday. For example, if the railing of a balcony is broken and requires repair, it is permissible to fix the handrail. However, the handrail must not be repaired professionally, as would be done by a skilled craftsman. Therefore, such a railing may not be built using cement and bricks — as is done in the case of a well-made, permanent railing. Rather, a railing repaired on *Chol HaMo'ed* should be constructed using wooden planks and branches. Building a permanent handrail is permissible only after the holiday is over.

בחול המועד מותר להכין דברי מאכל, ולכן מותר לקטוף פרות לצורך אכילה. גם מותר לרכוש בחנות צורכי מאכל.

בחול המועד מותר גם לתקן את המכשירים שמשמשים בהם להכנת המאכלים או לשמירתם, למשל, מותר לתקן את התנור בו אופים מאכלים ואת המקרר בו שומרים את המאכלים.

אמרו חכמים: בחול המועד מותר לתקן גם תפוצים שאינם קשורים לאכילה, אם זקוקים להשתמש בהם בחול המועד. אם נשבר המעקה של המרפסת וצריך לתקן אותו, למשל – מותר לתקן את המעקה. אבל, אסור לתקן אותו בצורה מקצועית, כמו בעל מקצוע. לכן, אין לבנות מעקה מטיט ולבנים כפי שעושים מעקה טוב וקבוע, אלא עושים מעקה מקרשים וענפים, ורק אחרי חול המועד מותר לבנות מעקה קבוע.

Daf 12: FOOD COOKED BY NON-JEWS

דף י"ב: בישולי נוכרים

In *Masechet Avodah Zarah*, the decree regarding “*bishulei nochrin*,” (cooking by non-Jews) appears. The *Chachamim* prohibited the eating of food cooked by non-Jews — even if it is certain that *that* particular dish was kosher, and does not contain any forbidden meat, meat-milk mixture, etc.

The Talmud teaches that there are food items a person is permitted to eat despite the fact they were cooked by a non-Jew. This includes those foods that can be eaten raw. For example, a carrot can be eaten even if it is not cooked. Therefore, if a non-Jew cooked a carrot, it would be halachically permissible to eat it. Why? Because a dish that can be eaten raw is not deemed an “important food,” and so the *Chachamim* did not impose a prohibition. The Talmud states that Rabbi Yehudah Nesia drank water boiled by a non-Jew, because it is generally possible to drink non-boiled water.

במסכת עבודה זרה מופיעה תקנת “בישולי נוכרים,” חכמים תיקנו שאסור לאכול מאכל שנוכרי בישל אותו, אפילו אם אנוחנו בטוחים שהמאכל הזה כשר ואין בו בשר נבלה או בשר וחלב.

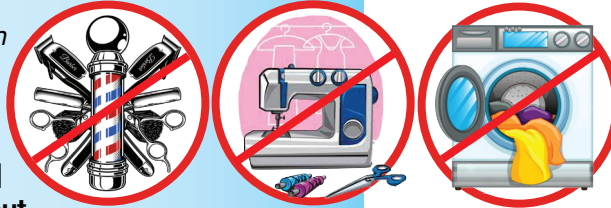
התלמוד מלמדנו שיש תבשילים שמוותר לאכול אותם אפילו שנוכרי בישל אותם. התבשילים האלה הם מאכלים שאפשר לאכול אותם גם כשאננם מבושלים. למשל, אפשר לאכול גזר גם אם אינו מבושל ולכן אם נוכרי בישל גזר מותר לאכול אותו. מדוע? כי מאכל שלא צריך לבשל אותו כדי לאכול אותו, אינו נקרא “מאכל חשוב” וחכמים לא גזרו עליו. התלמוד מספר שרבי יהודה נשיאה שתה מים שהרתיח נוכרי, כי הרי מים ניתן לשתות גם אם לא הורחתו.

Daf 13: THE PROHIBITION AGAINST FORBIDDEN LABOR ON PASSOVER EVE

On *Erev Pesach* (Passover Eve), certain types of *melacha* (labor) are not performed starting from mid-day. This practice was initiated because when the Jews offered the *Korban Pesach* (Paschal Sacrifice), all of *Am Yisrael* gathered in Jerusalem and began to offer their *korbanot* starting from midday. From that point onward, they treated the day as a *Yom Tov*, and refrained from performing certain *melachot*.

Today, to our great sorrow, the *Beit HaMikdash* no longer exists and *korbanot* are no longer offered. However, it remains prohibited to perform certain *melachot* on *Erev Pesach*. Which *melachot* are prohibited [from mid-day] on *Erev Pesach*?

On this daf, we learn about three types of *melachot* prohibited from mid-day on *Erev Pesach*:
(1) It is prohibited to get a haircut. (2) Tailors are prohibited from sewing clothes. (3) Clothes must not be laundered.

דף י"ג: איסור עשיית מלאכה בערב פסח

בערב פסח אין עושים מלאכות מסוימות מחצות היום, מפני שבשהיו מקריבים קורבן פסח, התאסף כל עם ישראל בירושלים, וכבר בערב פסח, מחצות היום, היו מקריבים את קורבן פסח. מפני שהקריבו את קורבן פסח מחצות היום, היו נוהגים מחצות היום כיום טוב, ולא עשו מלאכות מסוימות.

בימינו, לצערנו הרב בית המקדש חרב ואין מקריבים קורבנות, אך נותר האיסור שלא לעשות מלאכות מסוימות בערב פסח. אילו מלאכות אין עושים? בדף זה לומדים על שלוש מלאכות:
 א. אסור להסתפר. ב. לחזטים אסור לתפור בגדים.
 ג. אסור לכבס בגדים.

Daf 14: HAIRCUTS AND LAUNDRY ON INTERMEDIATE DAYS OF THE FESTIVAL

During *Chol HaMo'ed*, people refrain from getting haircuts and from washing clothes. On this *daf*, we learn that even washing clothes needed for use during *Chol HaMo'ed* is prohibited. Why should this be so? After all, the washing in question was necessary to honor the festival!

The Talmud explains that if it had been permissible to wash clothing during *Chol HaMo'ed* — even for clothes to be worn during *Chol HaMo'ed* — then on the eve of the festival, there would be people who would tell themselves: "We're so busy now, we have to prepare all the holiday foods, clean the house — on Passover eve; or build a *sukkah* — on the eve of *Sukkot*, and therefore, we'll leave the laundry and the haircut for the days of *Chol HaMo'ed*."

Then, what happens? They would enter the holiday with uncut hair and unwashed clothes. This does not show honor for the *Yom Tov*. To prevent this scenario, the *Chachamim* prohibited haircuts and the washing of clothes on *Chol HaMo'ed*, so that everyone will begin the holiday clean and with freshly cut hair, as is proper.

The Talmud teaches us that if a person only possesses one garment, and that garment became dirty during *Chol HaMo'ed*, it is permissible to wash that garment on *Chol HaMo'ed*. In addition, baby clothing may also be washed during *Chol HaMo'ed*, because infants regularly and repeatedly soil their clothes.

דף י"ד: תספורת וכביסה בחול המועד

בימי חול המועד, לא מסתפרים ולא מכבסים בגדים. בדף זה לומדים, שאפילו לכבס בגדים שצריכים להשתמש בחול המועד – אסור.

מדוע? והרי הכיבוס נעשה לכבוד המועד! התלמוד מסביר שאם יהיה מותר לכבס בגדים בחול המועד בשביל חול המועד, יהיו אנשים, שבערב החג יגידו לעצמם: "עכשיו אנחנו עסוקים כל כך, צריכים להכין את כל מאכלי החג, לנקות את הבית – בערב פסח, לבנות סוכה – בערב סוכות, ולכן נשאיר את הכיבוס ואת התספורת לימי חול המועד."

מה יקרה אז? הם יכנסו לחול המועד לא מסופרים, ועם בגדים שאינם מכובסים ואין זה מכבודו של יום טוב. לכן תיקנו חכמים, שאין להסתפר ואין לכבס בגדים בחול המועד, וכך הבל יבואו לחג נקיים ומסופרים נאות.

התלמוד מלמד אותנו, שמי שיש לו בגד אחד בלבד והבגד התלכלך בחול המועד, מותר לכבס אותו. גם בגדים של תיבוקות מכבסים בחול המועד, מפני שהם מרבים ללכלך את בגדיהם.

Daf 15: LAWS REGARDING THE METZORA

דף ט"ו: דיני מצורע

A person who has a lesion caused by *tza'ra'at* (skin disease) needs to go to the *kohen* and show the lesion to him. The *kohen* must examine the lesion to determine whether it is a case of *tza'ra'at*, based on the precise signs described in "Parashat Tazria." If the *kohen* sees that the person is indeed afflicted with *tza'ra'at*, the *kohen* then says to the person: "You are *tameh* (ritually impure)." That person is immediately deemed *tameh* with the impurity of *tza'ra'at*. From that moment, that infected person (*metzora*) is required to sit outside the walls of the city until the *tza'ra'at* has fully healed. In the event the *metzora* sees another person approaching, the *metzora* is required to say: "Beware, I am *tameh*. Do not touch me."

Chazal explain that the *metzora* does not go to the doctor, but rather, to the *kohen* to receive a diagnosis – so that the *metzora* understands that the lesion erupted due to a variety of *aveirot* (transgressions) he committed. And in order for the lesion to disappear, the *metzora* must sit alone, outside the city, and reflect on his actions and improve. Only then will the *metzora* be healed.

מצורע: מי שיש לו נגע צרעת, צריך ללכת לבוהן ולהראות לו את הנגע. הבוהן בודק אם הנגע הזה הוא צרעת או לא, על פי הסימנים המדויקים של צרעת המתוארים בפרשת "תזריע". אם הבוהן רואה שיש לו צרעת, הוא אומר לו: "טמא אתה", ומיד האיש נהיה טמא בטומאת צרעת. מאותו רגע, הוא צריך לשבת מחוץ לחומת העיר עד שיתרפא מצרעתו, ואם הוא רואה מישהו אחר המתקרב אליו הוא צריך לומר לו: "היזהר, אני טמא. אל תיגע בי."

חז"ל מסבירים, כי המצורע אינו הולך לרופא אלא לבוהן, כדי שפך הוא יבין שהנגע הגיע אליו מפני שעבר עברות כאלו ואחרות, וכדי שהנגע יסור ממנו הוא צריך לשבת לבדו מחוץ לעיר, להרהר על מעשיו ולשפר אותם, ורק אז יתרפא מצרעתו.

Daf 16: A PRIEST WHO WORKING IN THE BEIT HAMIKDASH FOR THE FIRST TIME

דף ט"ז: בוהן שעובד בבית המקדש בפעם הראשונה

How would the *kohanim* prepare for the day they were privileged to serve in the *Beit HaMikdash*? How would they be trained for the job? A *Beit Din* (court) would appoint designated *talmidei chachamim* (Torah scholars) to teach the *kohanim* the *halachot* regarding *korbanot* (sacrifices). For example, how to receive the blood of the *korban*, how to sprinkle the blood on the *mizbe'ach* (altar), and many other *halachot*.

At the age of 20, the *kohen* would go to a special priestly *Beit Din* convened in the *Beit HaMikdash*. The court would investigate whether he was genealogically fit for *Beit HaMikdash* service. If the *kohen* was accepted to serve, that day would be a personal holiday for him.

A young *kohen* would first enter the *Beit HaMikdash* to serve while the Levite choir stood and recited songs over the sacrifice of *korbanot* (offerings). The newly minted *kohen* would immediately wash his hands and feet with water from the Temple's laver. Then, he approached [the *mizbe'ach*] to offer the first *korban* of his life. Which *korban* would he offer? On this *daf*, we learn that the young *kohen* offered a *Korban Minchah* (meal offering), and would sacrifice that *korban* by himself. This *korban* was called a "*Minchat Chinuch*" (inauguration offering), because through this offering the *kohen* is initiated in the *Beit HaMikdash* service.

ביצע היו הוהנים מתבוננים ליום שבו יזכו לעבוד בבית המקדש? איך היו מכשירים אותם לתפקיד? בית דין היה ממנה תלמידי חכמים מיוחדים שילמדו עם הוהנים את הלכות הקורבנות, למשל, כיצד מקבלים את דם הקורבן, איך מזים אותו על המזבח, ועוד הלכות רבות.

בגיל עשרים היה הוהן הולך לבית דין מיוחד של הוהנים, שהיה בבית המקדש, שם בדקו אם הוא כשר לעבודת המקדש ואם קיבלו אותו לעבודה, היה לו אותו יום – יום של חג.

בפעם הראשונה הוהן הצעיר נכנס לעבוד בשעה שהלוויים עמדו ואמרו שירה על הקרבת הקורבנות, מיד הוא רחץ פעם ראשונה את ידיו ואת רגליו מן הכיור שבבית המקדש, ואז ניגש להקריב את הקורבן הראשון בימי חייו. איזה קורבן הוא הקריב? בדף זה לומדים שהוא הביא קורבן מנחה והקריבה בעצמו. קורבן זה נקרא "מנחת חינוך", כי בה הוהן מתחנך לעבודת המקדש.

Daf 17: LAWS REGARDING THE NAZIR, ASCETIC

דף י"ז: דיני הנזיר

A person who accepts upon himself a Nazirite lifestyle is prohibited from drinking wine or eating grapes. A nazir is forbidden to cut his hair or to contract corpse-impurity.

At the conclusion of the period of *nazirut* (asceticism), the *nazir* was obligated to bring three *korbanot* to the *Beit HaMikdash*: ***Korban Chatat* (Sin Offering), *Korban Olah* (Burnt Offering); and *Korban Shlamim* (Peace Offering).** Throughout the duration of his *nazirut*, the *nazir* is forbidden to shave his hair, drink wine, or become ritually impure as due to contact with a corpse. However, once the *nazir* brought necessary *korbanot*, he was immediately allowed to do any of those activities.

After the *nazir* completed offering his *korbanot*, he would go to a special room called "**The Nazir's Chamber**" located in the outer Women's Courtyard. What was done there? They would shave off all the *nazir's* hair and burn the hair in the fire above which they cooked the *nazir's Korban Shlamim*. The Talmud states that even though haircuts are forbidden during *Chol HaMo'ed*, nonetheless the *nazir's* head is shaved on intermediate festival days so as not to delay the offering of his *korbanot*.

מי שקיבל על עצמו להיות "נזיר", אסור לו לשותות יין ולאכול ענבים, אסור לו להסתפר וגם אינו רשאי להיטמא ממת.

בשהסתיימה תקופת הנזירות, היה הנזיר צריך להביא שלושה קורבנות לבית המקדש. קורבן חטאת, קורבן עולה וקורבן שלמים. בכל תקופת נזירותו אסור לו לגלח את שערותיו, לשותות יין ולהיטמא ממת, אך מרגע שהביא את קורבנותיו כבר מותר לו לעשות זאת.

אחרי שהנזיר הקריב את קורבנותיו, הוא היה פונה לעזרת הנשים שבבית המקדש, שם היה חדר מיוחד שנקרא "לשבת הנזירים". מה היו עושים שם? היו מגלחים את כל השיער של הנזיר ושורפים אותו באש שבה מבשלים את קורבן השלמים שהוא הביא. התלמוד מספר שאפילו שבחול המועד אסור להסתפר, הנזיר מגלח את שערותיו בחול המועד, כדי שלא יתעכב בהקרבנות הקורבנות שהוא חייב להקריב.

D'VAR TORAH: PARASHAT MISHPATIM

דבר תורה: פרשת משפטים

Parashat Mishpatim deals with monetary laws and with disputes between people who hurt or damage one another. There appears to be an extremely sharp transition from the previous *parashah*, in which we read about the lofty revelation at Mount Sinai, to *Parashat Mishpatim*, which describes the conflicts that unfold in everyday life. However, it is precisely that point the Torah chose to emphasize, by opening the chapter with the letter "vav" (and), which indicates a connection: "*v'eleh hamishpatim*" (and these are the laws). In contrast to other religions, Judaism asserts that the word of God is relevant in the small simple acts and in every facet of life. Therefore, after the revelation at Sinai comes the *parashah* filled with halachic details relating to the complexities of living in the world, to teach us the extent to which God's light radiates and reaches out to the edges of the earth.

פרשת משפטים עוסקת בדיני ממונות ובמחלוקות שבין אנשים שפגעו והזיקו זה לזה. לכאורה מדובר במעבר חד מאוד מהפרשה הקודמת בה קראנו על המעמד המרומם בהר סיני ועד לפרשתנו המתארת סכסוכים המתגלעים בחיי היום יום. אולם, דוקא את הנקודה הזאת בחרה התורה להדגיש בשהיא פתחה את פרשתנו באות "ו" המסמלת חבור: "ואלה המשפטים". בשונה מדתות אחרות, היהדות חרטה על דגלה שדבר ה' מופיע במעשים הקטנים והפשוטים ובכל שדרות החיים. לכן מיד אחרי מעמד הר סיני באה פרשה המלאה בפרטים הלכתיים הנוגעים למרכבות של החיים בעולם כדי ללמדנו עד כמה מתפלש ומגיע אורו של הקב"ה עד לתחתיות ארץ.